
***Revisionsrapport
Intern kontroll kring olika
kostnadsslag 2011***

Botkyrka kommun

Februari 2012
Jan Nilsson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Revisionsfråga och metod	2
2.3	Avgränsning och redovisning	2
3	Granskningsresultat	3
3.1	Allmänt	3
3.2	Representation	3
3.3	Resor	5
3.4	Dröjsmålsräntor	7
3.5	Personalinhyrning	8
3.6	Stöld och skadegörelse	9
3.7	Fastighetsunderhåll	10
3.8	Personalkostnader	11
	Bilaga 1: Detaljredovisning av kostnadsslag 2005 - 2011	14

1 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har PwC, genomfört en granskning är att besvara följande revisionsfråga: Är den interna kontrollen kring de olika kostnadsslagen tillräcklig?

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen kring de olika kostnadsslagen i stort är tillräcklig. Utifrån granskningsresultatet lämnas dock följande rekommendationer för att ytterligare stärka den interna kontrollen:

- Informera ytterligare om att ändamål och deltagare behöver anges på leverantörsfakturer kring representation och resor. Rutinen kring användning av anteckningsfält i ekonomisystemets IoF-modul fungerar ännu inte på ett tillfredsställande sätt, varför ytterligare informations- och utbildningsinsatser behöver ske kring detta.
- Utveckla rutinerna avseende skannade leverantörsfakturer för att så långt som möjligt minska onödiga kostnader för dröjsmålsräntor. När det gäller Kommunledningsförvaltningen tvingas vi ånyo påtala vikten av att förbättra betalningsbevakning inom främst telefoni. Utifrån kommunens stora betalningsvolymerna får kostnaden för dröjsmålsräntor generellt betecknas som begränsade, vilket i sin tur indikerar en tillfredsställande snabbhet i fakturaflödena.
- Öka ytterligare köptroheten kring ramavtalen för personalinhyrning, även om den förbättrats under senare år. I detta sammanhang kan vi konstatera att behovet av ramavtal kring inhyrning av administrativ personal har uppmärksamats inom ramen för pågående gemensamma upphandlingar bland Södertörns kommunerna.

Vi kan konstatera att Tekniska nämnden i ettårsplaner 2008 till 2012 har erhållit resursförstärkning för planerat fastighetsunderhåll samt även prioriterat denna typ av underhåll inom given ekonomisk ram.

Vidare kan vi konstatera att kommunens kostnader för stöld och skadegörelse för om 2008 har kostnaderna visat en neråtgående trend, för att sedan plana ut under 2010 och 2011.

Sjukfrånvaron har minskat under perioden, vilket är i enlighet med intentionerna bakom projektet "*Friska processer*". I detta sammanhang kan noteras att minskningen i sjukfrånvaron även beror på förändringar i de nationella trygghetssystemen. Målet för sjukfrånvaron i både ettårsplan 2010 och 2011 har dock uppnåtts.

Utifrån resultatet av genomförd granskning kan vi också konstatera att den negativa trenden kring personalsociala kostnader har brutits, bl a när det gäller kostnader för friskvårdsinsatser.

Vår urvalsmässiga granskning visar avslutningsvis att Kommunstyrelsens fastställda beslutsordning kring studieresor utanför EU och kandidatländerna följs.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Inom ramen för den årliga revisionsplanen genomförs olika typer av granskningar av den interna kontrollen. Granskningarna har delvis olika inriktning mellan åren beroende på genomförda väsentlighets- och riskanalyser samt annan information som framkommit inom ramen för det löpande revisionsarbetet.

Mot ovanstående bakgrund och på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har PwC granskat den interna kontrollen avseende olika kostnadsslag.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisionsfråga

Är den interna kontrollen kring de olika kostnadsslagen tillräcklig?

Metod

Genomgång och analys har skett av ett urval olika kostnadsslag avseende åren 2005 till 2011. Detta har gjorts för att erhålla ett referensmaterial för att därigenom kunna bedöma omfattning och utläsa eventuella trender i materialet.

I verifieringsfasen har ett urval av verifikationer avseende 2011 granskats. Sammanlagt har 100 leverantörsfakturer granskats inom kostnadsslagen extern och intern representation samt resor och samfakturerad logi. En analys har även genomförts av köptroheten 2011 kring gällande ramavtal inom kostnadsslaget personalinhyring, med jämförelse av motsvarande resultat avseende 2009 och 2010. Detta för att kunna utläsa trender kring hur köptroheten har utvecklats över tiden.

Ovanstående material har kompletterats via intervjuer och genomgång av olika typer av skriftlig dokumentation, såsom exempelvis årsredovisning, ettårsplan, flerårsplan, verksamhetsberättelser och ramavtal.

2.3 Avgränsning och redovisning

Granskningen har avgränsats till en genomgång och analys av nedanstående kostnadsslag avseende perioden 2005 till 2011:

- Extern representation
- Intern representation
- Resor/samfakturerad logi
- Bilersättningar
- Dröjsmålsräntor
- Personalinhyring
- Skadegörelse och stöld
- Fastighetsunderhåll
- Personalkostnader

Granskningsresultatet redovisas i ett sammanhållet huvudavsnitt innehållande åtta olika delavsnitt. I rapportens första avsnitt återfinns vår sammanfattande bedömning och rekommendationer.

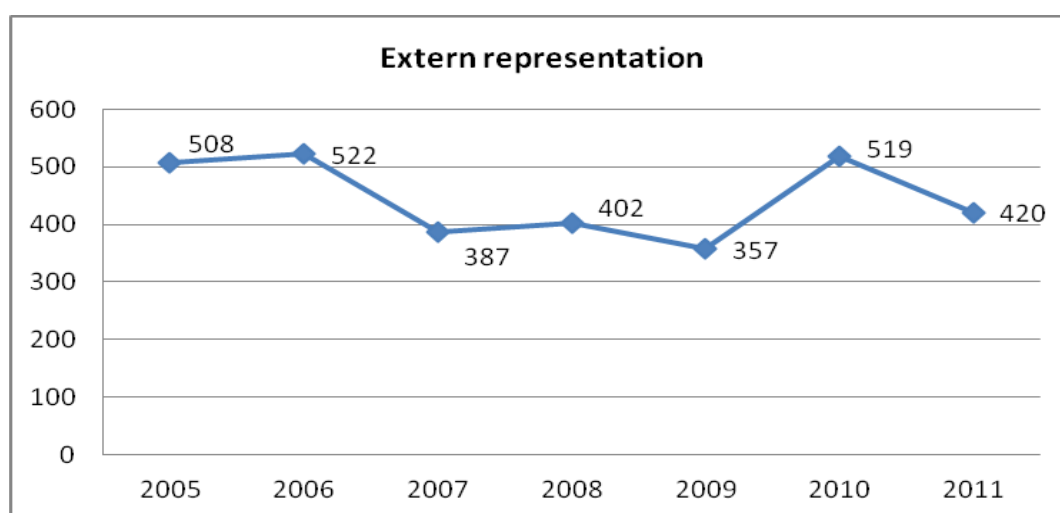
3 Granskningsresultat

3.1 Allmänt

I bilaga redovisas en sammanställning av kostnadsutvecklingen 2005 till 2011 för granskade kostnadsslag. Samtliga belopp är i tkr och exklusive moms alternativt personalomkostnader. Beloppen är vidare i respektive års värde, vilket innebär att ingen hänsyn har tagits till inflation och indexutveckling.

3.2 Representation

Extern representation

Kostnaden för extern representation har haft en nedåtgående trend under perioden 2005 till 2009. För 2010 har kostnaden ökat till 519 tkr, för att senare under 2011 minska till 420 tkr, vilket är i nivå med 2008 års utfall.

Kommunen införde en förändring av kontoplanen under 2004, som innebar att särskilda kostnadsslag ska användas för extern representation, utifrån beloppsgränser för avdragsgill respektive inte avdragsgill moms. För 2005 var 138 tkr (27,2 %) av kostnaderna felaktigt konterade, dvs omfattande ofördelade belopp fanns inom kostnadsslaget. Detta har successivt förbättrats och för 2011 var samtliga externa representationskostnaderna uppdelade inom kostnadsslaget, förutom 1 tkr som utgjorde ofördelade kostnader. Detta framgår av bilaga.

Fr o m 2005 infördes en ändring kring kontering av externa och interna minnesgåvor. De externa minnesgåvorna särredovisas inom kostnadsslaget (7101 gåvor och 7102 presentreklam) och beloppen under perioden framgår av bilaga. I kommunens författningssamling finns regler kring dess. Ingen närmare granskning har dock skett av minnesgåvor.

Vi har totalt valt ut 50 leverantörsfakturer för granskning, inom kontona för extern och intern representation, med avseende på angivande av deltagare och syfte i anteckningsfält i ekonomisystemets IoF-modul¹ eller på annat sätt samt att moms

¹ Ekonomisystemets modul Inköp och Faktura.

hanteras på ett riktigt sätt. Det senare utifrån begränsningsregeln för momsavlyft vid representation på 90 kr per person, dvs ett momsbelopp på 22,50 kr per person.

Granskningsresultatet framgår av nedanstående tabell.

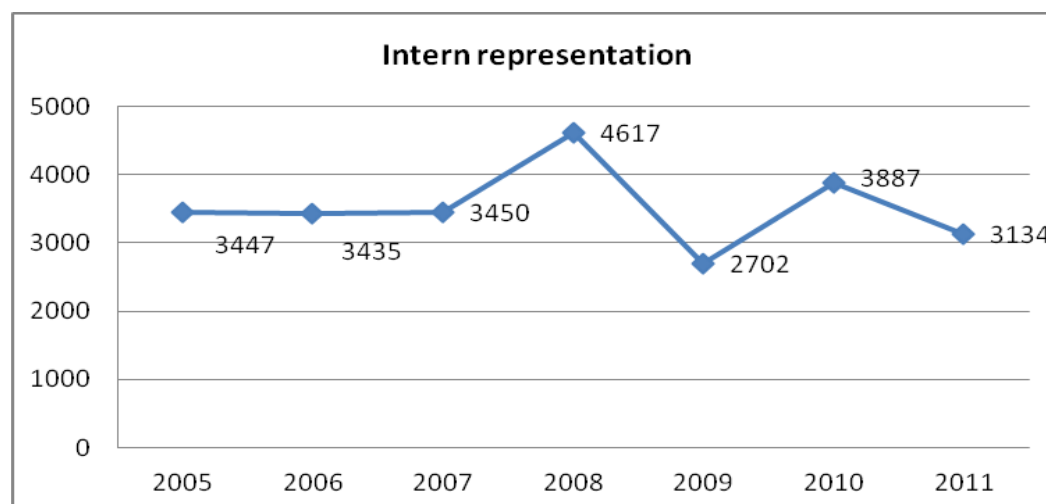
Förvaltning	Totalt	Delt/syfte	Moms
Kommunledningsförvaltning	8	8	8
Serviceförvaltning	1	1	1
Samhällsbyggnadsförvaltning	6	4	4
Utbildningsförvaltning	9	7	8
Vård- och omsorgsförvaltning	6	5	6
Kultur- och fritidsförvaltning	6	5	5
Arbetsmarknads/vuxenutb.förvaltning	8	6	5
Socialförvaltning	6	4	4
Totalt	50	40	41

Uppgifter om både deltagare och syfte anges för 80 % av de granskade representationsfakturorna, främst genom att använda anteckningsfältet i IFO-modulen eller att bifoga fil, i form av inskannad restaurangnota eller separat deltagarförteckning. Detta innebär att det finns brister i regeltillämpningen i 20 % av de granskade fakturorna. Ett likartat resultat erhöles för 2010.

Moms har hanterats rätt på 41 av 50 granskade fakturor (82 %), vilket är en försäring i jämförelse med resultatet för 2010 (90 %), men är i nivå med resultatet för 2008 och 2009.

Det finns behov av att säkerställa att syfte och deltagare ska anges på fakturor kring både extern och intern representation samt att begränsningsregeln för moms följs. Rutinen kring användning av anteckningsfält i IoF-modulen fungerar alltså ännu inte på ett tillfredsställande sätt, varför ytterligare informations- och utbildningsinsatser behöver ske kring detta.

Intern representation

Kostnaden för intern representationen har varit konstant under perioden 2005 till 2007, ca 3,4 mkr årligen. För 2008 har kostnaden ökat till 4,6 mkr, vilket huvudsakligen kan förklaras av att en fest genomfördes för hela kommunens personal till en kostnad av ca 1,0 mkr som i huvudsak konterades som intern representation. För 2009 uppgår representationskostnaden till 2,7 mkr, vilket är det lägsta värdet

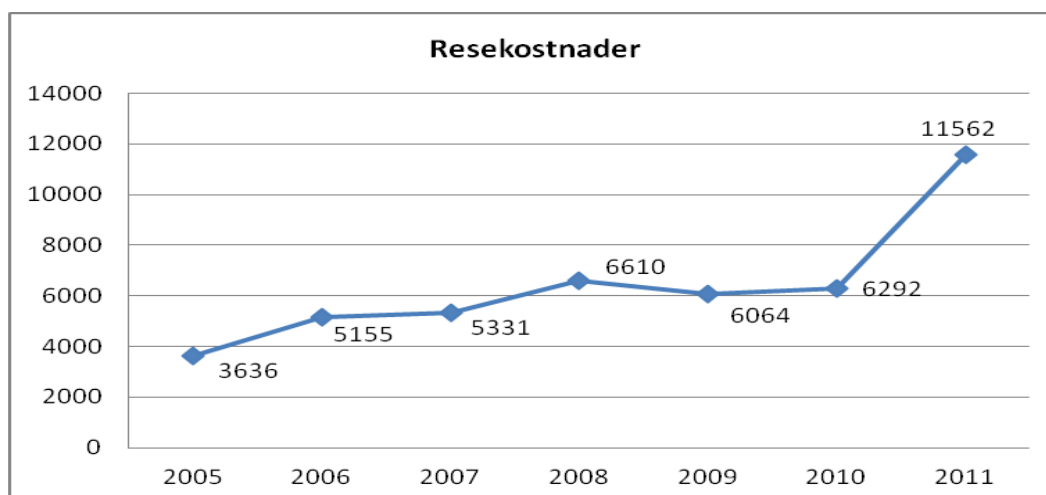
under perioden. År 2010 ökade kostnaden till 3,9 mnkr, för att sedan sjunka till 3,1 mnkr under 2011.

Kommunen införde en förändring av kontoplanen under 2004, som innebar att särskilda kostnadsslag ska användas för intern representation utifrån beloppsgränser för avdragsgill respektive inte avdragsgill moms. För 2006 var 1 367 tkr (31,5 %) av kostnaderna felaktigt konterade, dvs omfattande ofördelade belopp fanns inom kostnadsslaget. Detta har successivt förbättrats och för 2011 var samtliga interna representationskostnaderna uppdelade inom kostnadsslaget, förutom 8 tkr som utgjorde ofördelade kostnader. En sammanställning kring detta finns i bilaga.

Vi har valt ut totalt 50 verifikationer/fakturor för detaljgranskning, inom kontona för extern och intern representation, med avseende på angivande av deltagare och syfte i anteckningsfältet i IoF-modulen eller på annat sätt samt hantering av moms. Granskningsresultatet inkl rekommendationer redovisas under rubriken extern representation.

3.3 Resor

Resekostnader (resor/samfakturerad logi)

Den årliga kostnaden för resor och samfakturerad logi har successivt ökat under perioden 2005 till 2008, från 3,6 mnkr till 6,6 mnkr. Efter detta har kostnaderna planat ut och uppgick 2010 till 6,3 mnkr. Mellan 2010 och 2011 har kostnaderna ökat kraftigt och uppgår till 11,6 mnkr (84 %). En ökning kan även skönjas kring kostnader för kurs- och konferensavgifter, men inte i samma storleksordning (14 %). Detta framgår av bilaga.

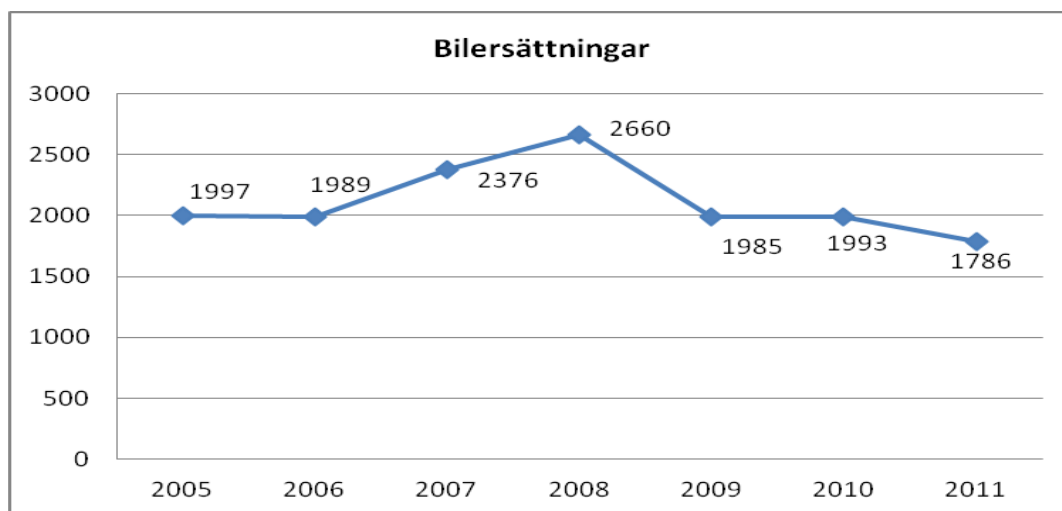
Kommunstyrelsen beslutade 2001-03-05 att det generella kravet på nämndbeslut för resor fortsättningsvis endast ska gälla resor utanför EU och den krets som kandidatländerna utgör. Bakgrunden till den ändrade beslutsordningen är Sveriges medlemskap i EU och ett generellt sätt större internationellt engagemang, vilket gör att resor utanför Norden blir ett mer frekvent inslag i olika kommunala verksamheter (EU-projekt m m).

Vi har totalt valt ut 50 verifikationer/fakturor för granskning av att ovanstående beslutsordning följs i kommunen under 2011. Detta utifrån större belopp och avrop från gällande ramavtalsleverantör för resebyråjänster, Via Travel AB.

Fyra studieresor utanför EU och kandidatländerna har identifierats i urvalet och samtliga dessa resor har vederbörligen beslutats av berörda nämnder, dvs Utbildningsnämnden och Kommunstyrelsen. Studieresorna är två till USA samt vardera en till Kanada och Indien.

Vår urvalsmässiga granskning visar att Kommunstyrelsens fastställda beslutsordning kring studieresor utanför EU och kandidatländerna följs.

Bilersättningar

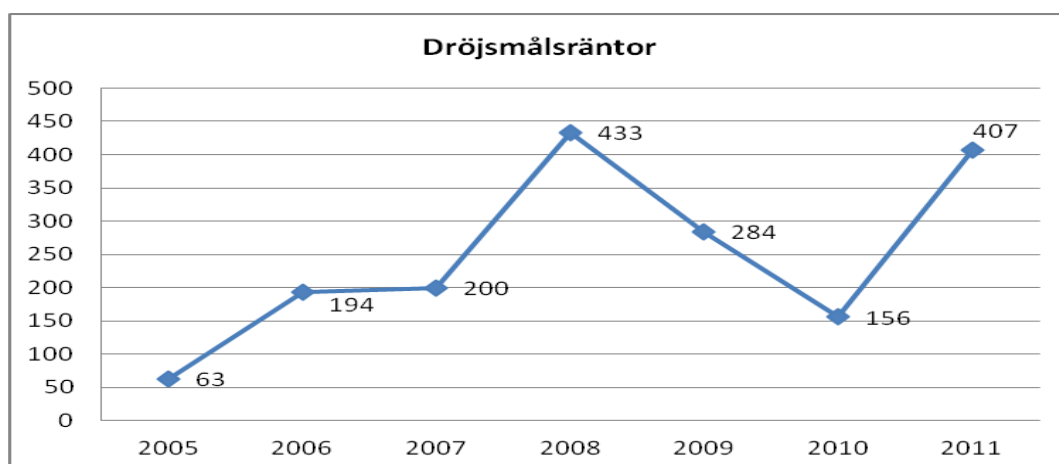
Bilersättningarna har ökat under perioden 2005 till 2008, dvs från 2,0 mnkr till 2,7 mnkr. Efter detta har bilersättningarna successivt minskat och uppgår till 1,8 mnkr 2011, vilket är det lägsta uppmätta värdet under perioden. Kostnaden beräknas minska ytterligare framledes utifrån det faktum att Kommunfullmäktige 2011-02-24 fastställde en ny mötes- och resepolicy, där bland annat följande stadgas:

"Vid bilresor använd bilpoolsbilar, taxi eller hyrbil beroende på ändamålet med resan. Samåk när det är möjligt. Resor med egen bil i tjänsten kommer endast i undantagsfall att ersättas av kommunen".

I en revisionsrapport kring hantering av betalkort, daterad november 2011, har vi rekommenderat att Kommunstyrelsen tillser att en översyn sker av samtliga avtal om användning av egen bil i tjänsten samt personliga drivmedelskort som inte är knutna till kommunens fordon. Detta utifrån Kommunfullmäktiges beslut i ny mötes- och resepolicy att resor med egen bil endast i undantagsfall ska ersättas av kommunen.

Kostnadsslaget har även ingått i den granskning kring lönehanteringen som skett inom ramen för 2009 års revisionsplan, varför inga ytterligare granskningsinsatser gjorts förutom att följa upp omfattningen på årsbasis. Inom ramen för revisionsplan 2012 kommer en registeranalys att genomföras kring löner, arvoden och kostnadsersättningar.

3.4 Dröjsmålsräntor

Kostnaden för dröjsmålsräntor har ökat under perioden 2005 till 2008, från 63 tkr till 433 tkr, vilket till stor del får tillskrivas generella problem vid övergången till systemet med skanning av fakturor samt specifika problem kring projektledning inom Fastighetsenheten, som tydligt avspeglar sig i 2008 års utfall. Detta år stod Samhällsbyggnadsförvaltningen för ungefär hälften av kommunens totala kostnad för dröjsmålsräntor.

De generella problemen gäller främst att få rutinen att fungera kring angivande av s k BK-nummer vid beställning och fakturering. Där BK-nummer anges sorterar kommunens postfunktion ut sådana försändelser och vidarebefordrar dessa till skanningföretaget, som sätter förfallodag på fakturan. Om BK-nummer saknas går försändelsen till berörd förvaltning för undersökning. Efter detta vidarebefordras fakturan till skanningföretaget, med en viss tidsfördröjning som följd. I och med detta blir schablonmässigt satt förfallodag felaktig, vilket behöver uppmärksammas vid attestering och betalning av fakturorna i kommunen.

Efter 2008 har kostnaderna för dröjsmålsräntor minskat och uppgick 2010 till 156 tkr, vilket börjar närma sig den kostnadsnivå som rådde innan systemet med skanning av fakturor infördes i kommunen. För 2011 har denna trend brutits och kostnaden på 407 tkr är i nivå med 2008 års utfall. I detta utfall ingår dock en felkontrollerad faktura på 40 tkr, vilket gör att det faktiska utfallet i motsvarande mån är lägre. Vidare finns en dröjsmålsräntefaktura på 66 tkr (interkommunala skolersättningar gentemot Stockholms stad) som är under utredning.

Nedan redovisas kostnaden för dröjsmålsräntor för 2009 till 2011, uppdelat per förvaltning.

Förvaltning	2009		2010		2011	
	Belopp	Andel	Belopp	Andel	Belopp	Andel
Kommunledningsförvaltning	35	12,4%	10	6,4%	102	25,1%
Serviceförvaltning	31	10,9%	33	21,2%	29	7,1%
Samhällsbyggnadsförvaltning	97	34,2%	38	24,4%	49	12,0%
Kultur- och fritidsförvaltning	5	1,8%	6	3,8%	6	1,5%
Vård- och omsorgsförvaltning	19	6,7%	17	10,9%	24	5,9%
Utbildningsförvaltning	31	10,9%	24	15,4%	92	22,6%
Arbetsmarknads/vuxenutb.förv	58	20,4%	19	12,2%	74	18,2%
Socialförvaltning	8	2,8%	9	5,8%	31	7,6%
Totalt	284	100,0%	156	100,0%	407	100,0%

Samhällsbyggnadsförvaltningen hade under 2009 störst andel av kommunens totala dröjsmålsräntor. Förvaltningen hanterar dock relativt stora betalningsvolymerna och har beloppsmässigt stora fakturor (t ex byggprojekt), vilket är en förklaringsvariabel tillsammans med projektstyrningsproblem inom Fastighetsenheten. Dröjsmålsräntorna inom Samhällsbyggnadsförvaltningen fanns huvudsakligen inom Fastighetsenheten. Efter våra tidigare påpekanden har förvaltningen lyckats att kraftigt minska kostnaderna för dröjsmålsräntor mellan 2008 och 2011.

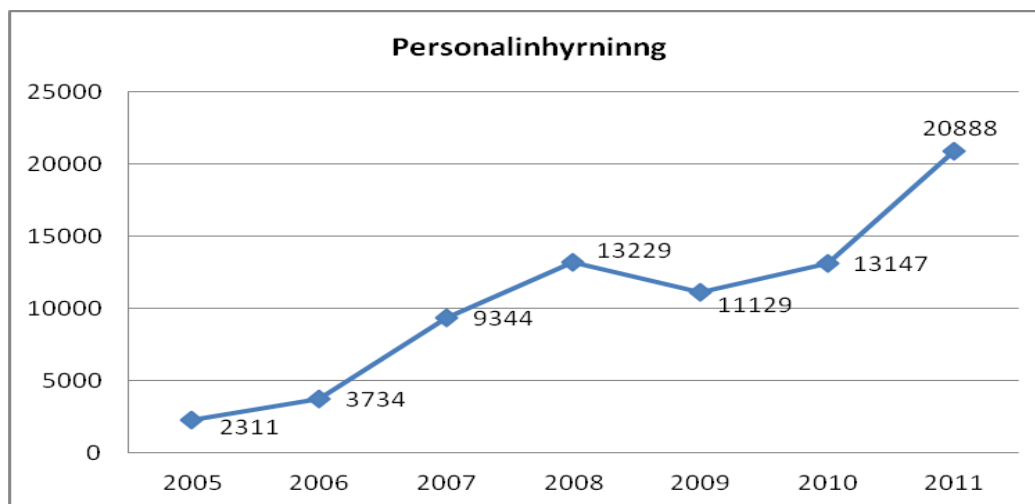
Av Kommunledningsförvaltningens dröjsmålsräntor 2009 på totalt 34 tkr finns 31 tkr inom telefoni (91 %), vilket visar på brister i fakturahantering och betalningsbevakning inom detta område. Vi har i en revisionsrapport daterad i februari 2010 konstaterat att styrning och uppföljning kring teleadministrativt system varit otillräcklig, både utifrån verksamhetsmässig och ekonomisk synpunkt. Betalningsbevakningen har temporärt förbättrats under 2010, då förvaltningens totala dröjsmålsräntor på årsbasis uppgick till 10 tkr.

För 2011 har dröjsmålsräntorna ånyo skjutit i höjden inom Kommunledningsförvaltningen och ligger på 62 tkr, exkl en felperiodiserad faktura². Av dessa ligger 55 tkr inom IT-chefens ansvarsområde (89 %), vilket visar på brister i fakturahantering och betalningsbevakning främst inom telefoni, TeliaSonera.

Utifrån kommunens stora betalningsvolymerna får kostnaden för dröjsmålsräntor generellt betecknas som begränsade, vilket i sin tur indikerar en tillfredsställande snabbhet i fakturaflödena. Det är dock viktigt att utveckla rutinerna avseende skannade fakturor för att så långt som möjligt minska onödiga kostnader för dröjsmålsräntor.

Utifrån tidigare påpekanden kan vi dock konstatera att Samhällsbyggnadsförvaltningen har förbättrat sin betalningsbevakning. När det gäller Kommunledningsförvaltningen tvingas vi ånyo påtala vikten av att förbättra betalningsbevakning inom främst telefoni.

3.5 Personalinhyrning

Kommunens kostnader för personalinhyrning har ökat under perioden 2005 till 2011, med undantag för 2009 och 2010. Mellan 2010 och 2011 har kostnaderna ökat

² En samlingsfaktura för 40 tkr från Posten angående distribution av försändelser.

från 13,1 mnkr till 20,9 mnkr (59 %). Den största ökningen mellan åren finns inom Utbildningsförvaltningen, där kostnaden tredubblats mellan åren.

För 2008 låg köptroheten avseende ramavtal för personalinhyrning totalt på ca 60 %. För 2009 till 2011 har köptroheten successivt förbättrats, vilket framgår av nedanstående sammanställning.

Förvaltning	2009	2010	2011	Ej avt 2009	Ej avt 2010	Ej avt 2011
Utbildningsförvaltning	2 573	4 240	12 520	28,7%	16,2%	15,5%
Arbetsmarknad/vuxenutbildningsförvaltning	3 097	3 692	2 130	19,5%	29,7%	0,0%
Socialförvaltning	846	2 749	2 940	0,0%	48,5%	30,9%
Vård- och omsorgsförvaltning	2 049	1 058	1 497	0,1%	0,5%	55,2%
Samhällsbyggnadsförvaltningen	2 280	533	411	87,9%	82,2%	0,0%
Övriga förvaltningar	284	875	1 390	2,8%	0,0%	0,0%
Totalt	11 129	13 147	20 888	30,2%	27,1%	17,6%

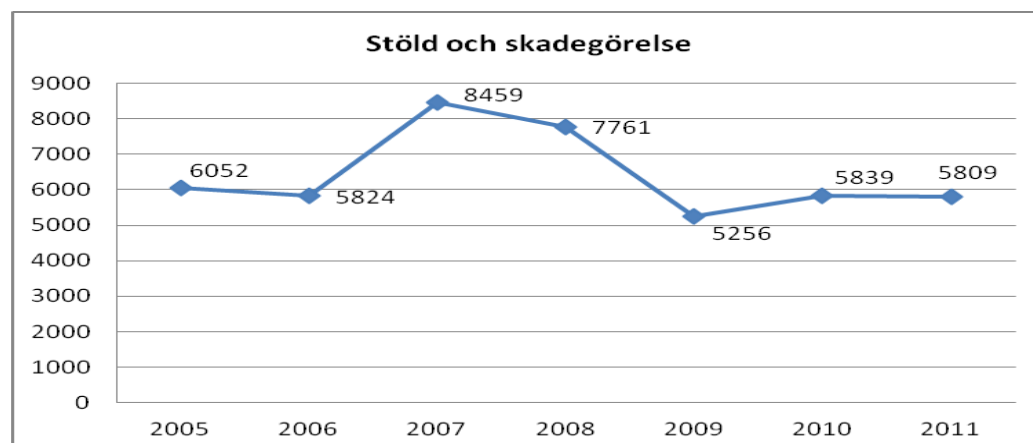
Vi kan konstatera att för 2009 och 2010 hade Samhällsbyggnadsförvaltningen den lägsta köptroheten, vilket berodde på rekryteringssvårigheter och långtidsinhyrning av personal från Sweco FFNS Arkitekter AB, inom avdelningen för plan och bygglov. Kommunen hade inget ramavtal med företaget och ingen formell upphandling hade heller skett. Ovanstående förhållande påtalades vid tidigare års granskning och har åtgärdats. För 2011 följer Samhällsbyggnadsförvaltningen gällande ramavtal när det gäller personalinhyrning.

Den bristande köptroheten inom Socialförvaltningen samt Vård- och omsorgsförvaltningen beror på inhyrning av personal från företag där ramavtal saknas, främst i form av inhyrning av chef för familjeenheten inom Socialförvaltningen och inhyrning av chef för myndighetsenheten inom Vård- och omsorgsförvaltningen.

Ramavtal saknas generellt i kommunen för administrativ personal, men en samordnad upphandling pågår för närvarande bland Södertörnskommuner, via Huddinge kommuns försorg.

Köptroheten kring ramavtalen för personalinhyrning behöver ytterligare öka, även om den successivt förbättras under perioden 2009 till 2011. Vidare har behovet av ramavtal uppmärksamats när det gäller inhyrning av administrativ personal och en samordnad upphandling pågår bland Södertörnskommunerna.

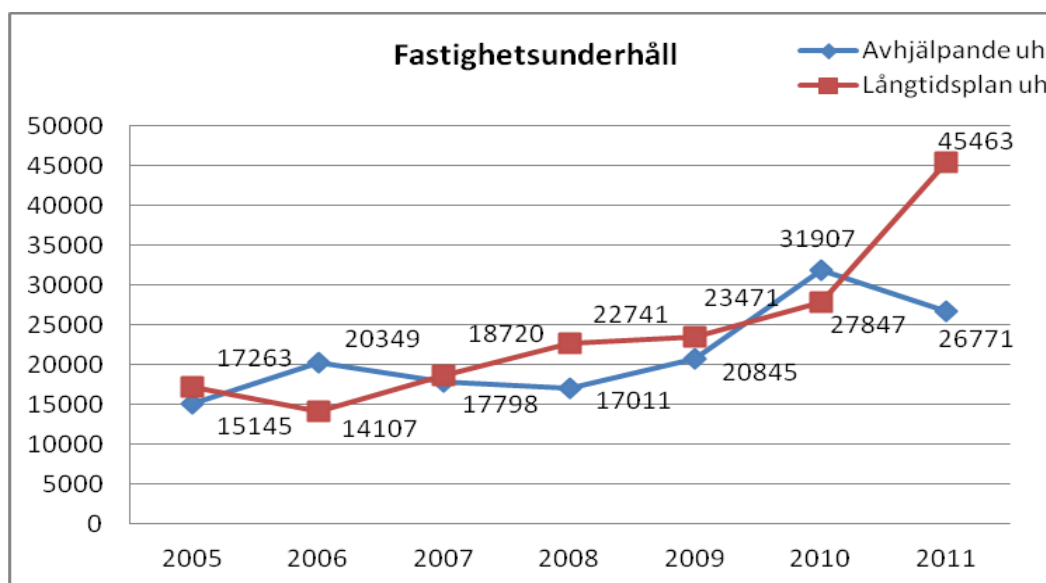
3.6 Stöld och skadegörelse

Kommunens kostnader för skadegörelse och stöld har ökat under perioden 2005 till 2007. Efter detta har kostnaderna haft en neråtgående trend, för att sedan plana ut under 2010 och 2011.

Kommunen har under perioden vidtagit olika typer av förebyggande åtgärder för att minska klotter och skadegörelse. Trots detta har kostnaderna successivt ökat under perioden 2005 till 2007. Orsakerna till den kraftiga kostnadsökningen mellan 2006 och 2007, samt effekten av genomförda förebyggande åtgärder, har närmare analyserats av kommunen. Fr o m 2008 har kostnaderna visat en neråtgående trend, för att sedan plana ut under 2010 och 2011.

3.7 Fastighetsunderhåll

Kommunens kostnader för långtidsplanerat underhåll har ökat under perioden 2006 till 2011, från 14,1 mnkr till 45,5 mnkr. Under perioden 1999 till 2005 minskade den årliga kostnaden för långtidsplanerat underhåll från 26,3 mnkr till 14,1 mnkr, vilket berodde på neddragning av anslag för planerat underhåll. Vid minskning av det planerade underhållet tenderar det akuta underhållet att öka med en viss eftersläpning. Vi kan konstatera att akuta underhållsåtgärder normalt är betydligt mer kostsamma än planerade åtgärder, uppskattningsvis ca 40 %.

För att få en totalbild av det totala underhållet behöver även investeringssidan studeras samt hur gränsdragningen sker mellan drift och investering, dvs standardförbättrande åtgärder. En ytterligare faktor som påverkar jämförelsen är stringensen i konteringen mellan de båda kostnadsslagen.

Fastighetsunderhållets och dess två delars utveckling, utifrån budget 2006 till 2012, framgår av nedanstående tabell.

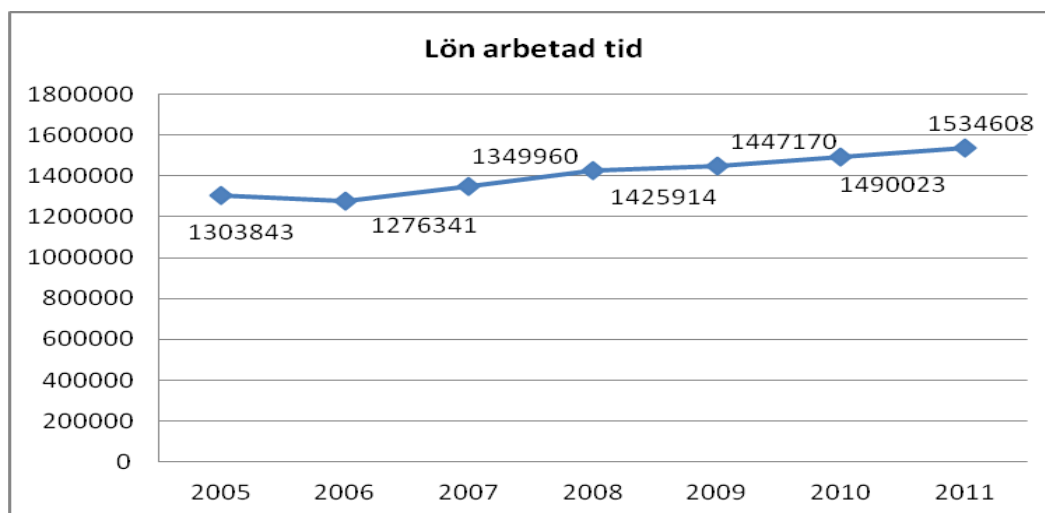
Fastighetsunderhåll	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Långtidsplanerat underhåll							
Totalt i mnkr	12,7	15,7	18,0	22,0	26,1	43,6	44,9
Kr per kvm	30	42	43	53	60	100	102
Avhjälpande underhåll							
Totalt i mnkr	12,5	13,8	16,8	17,6	19,5	22,0	21,3
Kr per kvm	30	33	40	42	45	50	50

Det planerade underhållet i kr per kvm har ökat under perioden, från 30 kr till 102 kr. Det avhjälpande i kr per kvm har under samma period ökat från 30 kr till 50 kr.

Det är viktigt att kommunen noggrant följer kostnadsutvecklingen för fastighetsunderhållets olika delar samt tillskapar ekonomiskt utrymme i budgetsammanhang för ett planerat underhåll, som ligger på en rimlig nivå i relation till det akuta underhållet. Dessa synpunkter framfördes även skriftligt till både Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden utifrån motsvarande granskning avseende utfallet för 2004 och 2005. Under 2006 har vi genomfört en fördjupad granskning kring fastighetsunderhåll.

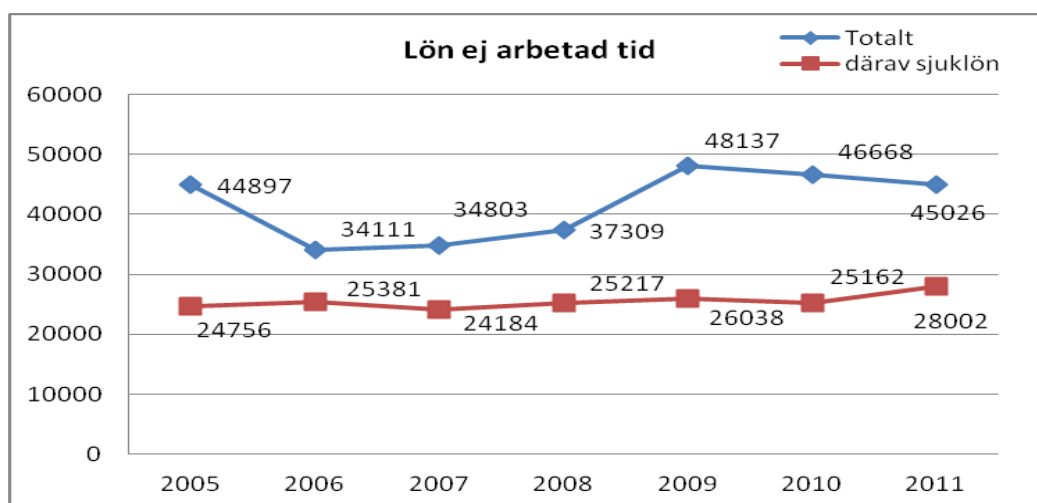
Vi kan konstatera att Tekniska nämnden i ettårsplaner 2008 till 2012 har erhållit resursförstärkning för planerat fastighetsunderhåll samt även prioriterat denna typ av underhåll inom given ekonomisk ram.

3.8 Personalkostnader

Lön för arbetad tid har totalt ökat under perioden 2005 till 2011 med ca 18 %. Antalet årsarbetare de aktuella åren framgår av bilaga.

Lön ej arbetad tid, exkl semesterlöneskuld

Lön för ej arbetad tid har ökat under perioden 2005 till 2011 med ca 13 %. I kostnadsslaget ingår semesterdagstillägg, sjuklön, lön vid tjänstledighet och övrigt. Ändrade redovisningsprinciper inom kostnadsslaget under perioden innebär svårigheter att genomföra utfallet mellan åren på totalnivå. Detta främst beroende på förändrade regler för arbetsgivarens ersättningsskyldighet vid sjukskrivning.

I nedanstående tabell framgår sjukfrånvaron i timmar i procent av tillgänglig tid under perioden 2005 till 2011. Uppgifterna för 2011 är skattade i och med vissa inkörningsproblem vid byte av lönesystem.

Sjukfrånvaro	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt i procent	9,2	8,8	8,6	7,7	6,8	5,8	5,7

Sjukfrånvaron har haft en nedåtgående trend under hela perioden och har successivt minskat från 9,2 till 5,7 mnkr.

I nedanstående tabell redovisas en uppdelning av den totala sjukfrånvaron på korttids- och långtidsfrånvaro för 2005 till 2011.

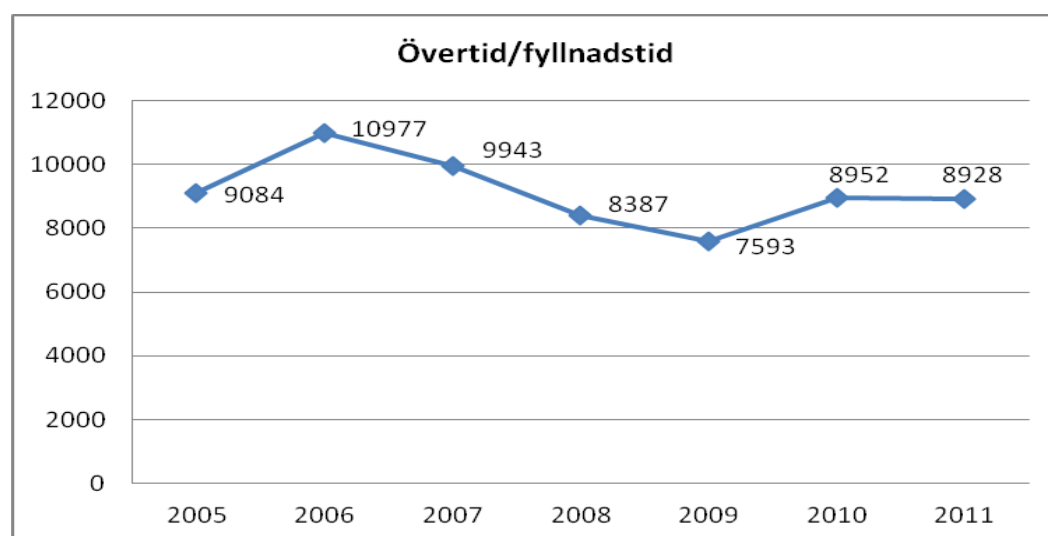
Sjukfrånvaro	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt i % av tillgänglig tid	9,2	8,6	8,5	7,7	6,9	5,9	5,7
- Därav långtidsfrånvaro	5,5	5,0	5,0	4,2	3,2	2,4	2,1
- Därav korttidsfrånvaro	3,7	3,6	3,5	3,5	3,7	3,5	3,6

Av sammanställningen framgår att det är långtidsfrånvaron som minskat, medan korttidsfrånvaron i stort varit konstant under perioden.

Sjukfrånvaron har minskat under perioden, vilket är i enlighet med intentionerna bakom projektet "Friska processer". I detta sammanhang kan konstateras att minskningen i sjukfrånvaron även beror på förändringar i de nationella trygghetsystemen. Målet för sjukfrånvaron i både ettårsplan 2010 och 2011 har uppnåtts.

Vi har tidigare genomfört en fördjupad granskning av ovanstående projekt samt följer utvecklingen fortlöpande, bl a via statistik över sjukfrånvaro.

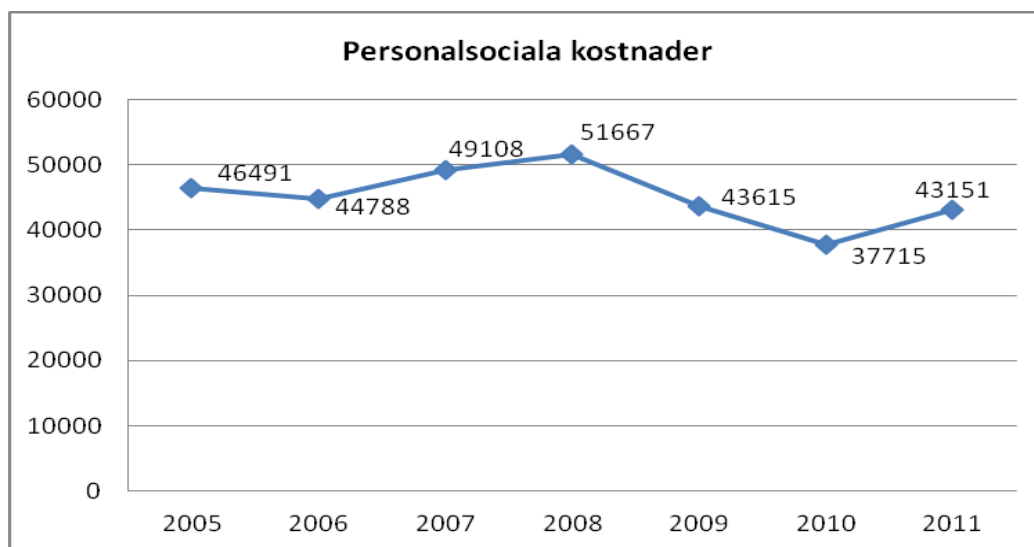
Övertid/fyllnadstid

Kostnaden för övertid/mertid har successivt minskat under perioden 2006 till 2009, dvs från 11,0 till 7,6 mnkr. För 2010 och 2011 har den årliga kostnaden ökat till ca 9 mnkr, vilket ligger i nivå med värdet för 2005. Antalet timmar för övertid/mertid framgår av bilaga.

Kostnadsslaget har ingått i den granskning kring lönehanteringen som skett inom ramen för revisionsplan 2009, varför inga ytterligare granskningsinsatser gjorts förutom att följa upp omfattningen på årsbasis. Inom ramen för revisionsplan 2012 planeras en registeranalys av löner, arvoden och kostnadsersättningar.

Personalsociala kostnader (exkl eventuella omställningskostnader)

I kostnadsslaget personalsociala kostnader ingår bl a kurs- och konferensavgifter, friskvård, personalrekrytering samt intern representation.

Personalsociala kostnader har ökat under perioden 2005 till 2008 med ca 34 %, vilket bland annat är en effekt av en medveten satsning på kompetensutveckling, friskvård och andra personalbefrämjande åtgärder. Fr o m 2009 har kostnaderna successivt minskat och 2010 låg kostnaderna på den lägsta nivån under perioden, vilket vi uppmärksammande vid förra årets granskning. Utifrån detta rekommenderade vi Kommunstyrelsen att närmare analysera den nedåtgående trenden kring personalsociala kostnader, främst när det gäller friskvården.

Av bilagan framgår bl a att kostnaden för kurs- och konferensavgifter stadigt har ökat under perioden, men minskat mellan 2008 och 2010, för att sedan öka under 2011. Kostnaden för friskvård har successivt minskat under 2006 till 2010, men mer än fördubblats mellan 2010 och 2011.

Utifrån resultatet av genomförd granskning kan vi konstatera att den negativa trenden kring personalsociala kostnader har brutits, bl a när det gäller kostnader för friskvårdsinsatser.

2012-02-15

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig/projektledare

Bilaga 1: Detaljredovisning av kostnadsslag 2005 - 2011

Extern representation (kostnadsslag 71xx)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ext representation	508	522	387	402	357	519	420
Därav gåvor/reklam	77	65	85	94	86	93	62
Ej uppdelat	138	167	0	3	1	1	1

Intern representation och minnesgåvor (kostnadsslag 587x och 5893)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Int representation	3447	3435	3450	4617	2702	3887	3134
Minnesgåvor	1039	898	1567	1415	1041	1334	1379
Totalt	4486	4333	5017	6032	3743	5221	4513
Ej uppdelat	1200	1367	1	116	7	27	8

Resekostnader, dvs resor/logi exkl bilersättningar (kostnadsslag 705)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Resekostnader	3636	5155	5331	6610	6064	6292	11562

Bilersättningar (kostnadsslag 552)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bilersättningar	1997	1989	2376	2660	1985	1993	1786

Dröjsmålsräntor (kostnadsslag 855)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dröjsmålsräntor	63	194	200	433	284	156	407

Personalinhyrning (kostnadsslag 471)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Personalinhyrning	2311	3734	9344	13229	11129	13147	20888

Skadegörelse och stöld (kostnadsslag 6057 m fl)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Skadegörelse m m	6052	5824	8459	7761	5256	5839	5809

Fastighetsunderhåll (kostnadsslag 6054 och 6055)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Avhjälpande uh	15145	20349	17798	17011	20845	31907	26771
Långtidsplan uh	17263	14107	18720	22741	23471	27847	45463
Totalt	32408	34456	36518	39752	44316	59754	72234
L-tidsplan uh i %	53,3%	40,9%	51,3%	57,2%	53,0%	46,6%	62,9%

Löner arbetad tid (kostnadsslag 50xx)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lön arbetad tid	1303843	1276341	1349960	1425914	1447170	1490023	1534608
Ant årsarbetare	5794	5977	5863	5931	5781	5823	ca 5800

Löner ej arbetad tid (kostnadsslag 51xx)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt	44897	34111	34803	37309	48137	46668	45026
därav sjuklön (sl)	24756	25381	24184	25217	26038	25162	28002
% av arbetad tid	3,4%	2,7%	2,6%	2,6%	3,3%	3,1%	2,9%
% sl av arbetad tid	1,9%	2,0%	1,8%	1,8%	1,8%	1,7%	1,8%

Exkl förändring av semesterlöneskuld

Övertid/fyllnadstid (kostnadsslag 506)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt	9084	10977	9943	8387	7593	8952	8928
Ant 1000 tim	30	35	33	30	27	31	31

Personalsociala kostnader (kostnadsslag 58xx)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Personalsoc kostn	46491	44788	49108	51667	43615	37715	43151
därav kurs/konfavg	28844	29613	32593	31950	25536	23211	26357
därav friskvård	2940	2797	2769	2549	1760	1243	2761
därav p-rekrytering	1973	2069	2908	3912	4496	3374	5208
därav int represent	3448	3435	3450	4617	2702	3887	3134
därav minnesgåvor	1039	898	1567	1415	1041	1334	1379